

Presedan razmatranja presude žalbenih sudija

Author: [Rachel Irwin](#)

Istorijski događaj je najavljen nakon što je u slučaju Šljivančanin otkrivena „nova činjenica“.

Piše: Rachel Irwin iz Haga (TU br. 654, 16. jul 2010.)

Povlačeći potez koji u dosadašnjoj istoriji Haškog tribunala nije zabeležen, žalbene su sudije odlučile da ponovo razmotre jednu od svojih presuda i održe saslušanje koje će biti posvećeno tome.

U pitanju je slučaj Veselina Šljivančanina, bivšeg oficira jugoslovenske vojske (Jugoslovenska Narodna Armija, JNA). Šljivančanin je najpre 2007. bio osuđen na pet godina zatvora, i to zbog pomaganja i podsticanja torture nad hrvatskim i ostalim nesrpskim zarobljenicima na farmi Ovčara nakon što je u novembru 1991. hrvatski grad Vukovar pao u ruke srpskih snaga.

No, 5. maja 2009., žalbene su sudije ne samo potvrdile tu osudu, nego i odbacile oslobađajuću presudu za pomaganje i podsticanje ubijanja zarobljenika. Oni su zatvorsku kaznu uvećali za više od tri puta, na 17 godina.

Ovosedmična odluka da se ta presuda preispita stiže kao posledica saslušanja održanog 3. juna, na kojem su sudije odlučile da se sastanu nakon što su Šljivančaninovi advokati saopštili da se u periodu nakon izricanja presude pojavila nova činjenica, te da stoga presudu treba ponovo razmotriti.

Na junskom saslušanju, pred sudom je svedočio Miodrag Panić, koji je 1991. bio načelnik štaba Šljivančaninove jedinice i koji je kao svedok odbrane svedočio i u ranijoj fazi suđenja.

Panićevo saslušanje trebalo je da sadrži „novu činjenicu“, koja bi pobila zaključke iz žalbene presude, pre svega onaj da je Šljivančanina njegov komandant i saoptuženik, Mile Mrkšić, obavestio o tome da je vojna zaštita zarobljenika na Ovčari povučena.

U skladu sa time, Šljivančanin je znao i da postoji rizik od toga da snage lokalnih Srba pobiju zarobljenike – zaključeno je u žalbenoj presudi.

Kao bivši pukovnik JNA, Mrkšić je proglašen odgovornim za ubijanje zarobljenika, kao i za torturu i okrutno postupanje.

Prema presudi žalbenog veća, ocena da je Šljivančanin odgovoran i za pomaganje i podsticanje ubijanja zarobljenika počivala je na zaključku „kako Mrkšić mora da je rekao Šljivančaninu da je povukao vojnu zaštitu ratnih zarobljenika sa Ovčare“.

Međutim, u svojoj ovosedmičnoj odluci, sudije su zapazile da je tokom junskog saslušanja „Panić posvedočio kako je bio u prilici da čuje razgovor u kojem Mrkšić Šljivančaninu nije rekao da je naredio povlačenje vojne pratnje zarobljenika sa Ovčare“.

Sudije su saopštile i da je njihova žalbena presuda sadržavala činjenična otkrića u vezi sa tim razgovorom koja su počivala na dokazima u koje „nisu bile uključene nove informacije koje je pružio Panić“.

Ukoliko ono što je rečeno bude i dokazano, to bi moglo da „suštinski izmeni ravnotežu dokaza u ovom slučaju, ukidajući osnovu za . . . zaključak iz žalbene presude“, saopštile su sudije.

Sudije su rekle kako je „ponovno razmatranje . . . žalbene presude neophodno zbog toga što je uticaj Panićeve činjenice, ukoliko ona bude dokazana, toliki da bi njeno ignorisanje značilo izneveravanje pravde“.

Sudije su saopštile kako će u dogledno vreme biti zakazano saslušanje na kojem će odbrana i optužba biti u prilici da iznesu „dokaze koji govore u prilog i protiv Panićeve nove činjenice“.

Tokom junskog saslušanja, advokat tužilaštva Pol Rodžers (Paul Rogers) osporavao je Panićeve navode gotovo po svim osnovama.

„Vaše pamćenje događaja izgleda vremenom postaje sve bolje, umesto da se pogoršava – zar ne?“, upitao je Rodžers nakon što je konstatovao da je Panić na tom saslušanju izneo izvesne detalje o onome što se dešavalo 20. novembra 1991., koji odstupaju od onoga što je rečeno u ranijim izjavama.

Rodžers je rekao i da Panić nikada ne bi otvoreno priznao da je prečuo informaciju o povlačenju jedinica, jer bi na taj način okrivio i samog sebe.

„Vi naprosto nikad ne biste priznali da ste čuli za naređenje o povlačenju“, kazao je Rodžers. „Nikad ne biste došli i dali iskaz o tome, jer biste tako i sebe upleli.“

„Da sam se plašio za vlastitu odgovornost, nikada ne bih stupio u kontakt sa [timom odbrane]“, odgovorio je Panić. „Činim sve što mogu da pred ovim tribunalom bude izneta istina.“

Panić je rekao kako mu je teško da pomisli da je Mrkšić uopšte mogao izdati dotičnu naredbu, ali je priznao da je ona „mogla stići samo od komandanta“.

„U svetlu otkrića sudskog veća da je Mrkšić naredio povlačenje [jedinica JNA], ono što Vi sugerirate jeste to da Vam je Mrkšić svesno uskratio tu važnu činjenicu?“, upitao je Rodžers.

„Mrkšića poznajem veoma dugo“, odgovorio je Panić. „Ne mogu da poverujem da bi on ikome mogao izdati takvo naređenje . . . ja sigurno nisam bio upoznat sa tim naređenjem, niti je išta slično bilo spomenuto.“

Rodžers je kazao kako je „naprosto nezamislivo da [Panić] za vreme razgovora nije čuo da je naređenje o povlačenju izgovoreno“.

Potom je sutkinja Andresija Vaz (Andresia Vaz) svedoka upitala da li je moguće da je Mrkšić izdao takvo naređenje a da o tome nije izvestio svoje potčinjene.

„Mogao je da izda takvo naređenje a da o tome nikoga ne obavesti“, odgovorio je Panić. „Da li je to zbilja i učinio? Ne znam.“

Rachel Irwin izveštava za IWPR iz Haga.

Location: [Balkans](#)

Topic: [Courtside](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/presedan-razmatranja-presude-%C5%BEalbenih-sudija>